

Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
Veterinarijos fakultetas

Biologinės saugos komiteto atlikto VF padalinių atitikimo biologinės saugos reikalavimams audito,
vykusio 2018 m. gruodžio 3-17 d.

Ataskaita

2018 gruodžio 21 d. Nr. 2.

Turinys

I. Audito metu nustatyti trūkumai	2
1. Bendros biosaugos sistemos pastabos	2
II. Biosaugos sistemos trūkumai padaliniuose	2
2.1. Stambiųjų gyvūnų klinikoje:	2
2.2. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje	3
2.3. Anatomijos ir fiziologijos katedroje:.....	3
2.4. Maisto saugos ir kokybės katedroje:	3
2.5. Veterinarinės patobiologijos katedroje:.....	3
2.5.1. Patologijos centre:	4
2.6. Mikrobiologijos ir virusologijos institute:.....	4
2.7. Praktinio mokymo ir bandymų centre	4
2.8. Vivariume:.....	5
III. Audito išvados ir rekomendacijos trūkumų pašalinimui.....	5
3.1. Bendros rekomendacijos biosaugos sistemos tobulinimui	5
IV. Pasiūlymai trūkumų šalinimui padaliniuose – atsakingi padalinių vadovai.	6
4.1. Stambiųjų gyvūnų klinikoje:	6
4.2. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje:	6
4.3. Anatomijos ir fiziologijos katedroje.....	7
4.4. Maisto saugos ir kokybės katedroje	7
4.5. Veterinarinės patobiologijos katedroje.....	7
4.5.1. Patologijos centre	7
4.6 Mikrobiologijos ir virusologijos institute:.....	7
4.7. Praktinio mokymo ir bandymų centre:	8
4.8. Vivariume:.....	8

Audito tikslas: įvertinti VF padalinių veiklos atitikimą biologinės saugos reikalavimams.

Tikrinami subjektai: Stambųjų gyvūnų klinika, Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinika, Anatomijos ir fiziologijos katedra, Maisto saugos ir kokybės katedra, Veterinarinės patobiologijos katedra, Mikrobiologijos ir virusologijos institutas, Praktinio mokymo ir bandymų centras, Vivariumas.

Audito metodai:

1. Vizitacija padaliniuose, patalpų ir įrangos apžiūra.
2. Susitikimai su padalinių vadovais ir su darbuotojais padalinyje atsakingais už biosaugą.
3. Stebėjimas ir tikrinimas kaip padalinio ir kiti darbuotojai, besilankantys padalinyje, žino ir laikosi biosaugos reikalavimų.
4. Padalinio dokumentacijos, susijusios su biologine sauga, vertinimas.
5. Surinktos medžiagos analizė, išvadų ir rekomendacijų pateikimas padalinių vadovams ir VF dekanui.

I. Audito metu nustatyti trūkumai

1. Bendros biosaugos sistemos pastabos

1. Visi padalinių darbuotojai (ne tik vadovas ar atsakingas asmuo) turi atkreipti dėmesį į LSMU aptarnaujančio personalo lankymosi padaliniuose metu atitikimą biosaugos reikalavimams.
2. Stebėjimo ir pokalbių metu išryškėjo, kad kai kuriems darbuotojams ir studentams trūksta įgūdžių taikant biosaugos SVP.
3. Darbuotojai ir studentai pastebėti nesilaikantys biosaugos taisyklių: laboratorijose būna be chalatų, naudoja gėrimus kur tai yra draudžiama.
4. Klinikose atliekama daug atsparumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimų, tačiau šių tyrimų rezultatai ir išvados nėra viešinamos fakultete.
5. Nors klinikose atliekami pavieniai zoonozių (pvz. salmoneliozės) tyrimai, tačiau nėra sistemingo monitoringo ir rezultatų viešinimo.

II. Biosaugos sistemos trūkumai padaliniuose

2.1. Stambųjų gyvūnų klinikoje:

1. Įėjus į kliniką trūksta informacijos apie galimą judėjimą, specialistų, skyrių lokalizaciją klinikoje. Galima būtų atverti registratūros patalpas į koridoriaus erdvę.
2. Kai kur grindų žymėjimo linijos nusidėvėjusios, neteisinga linija nubrėžta prieš operacines arba įeinant į chirurgijos bloką.
3. Mažoje (smulkių gyvūnų operacinėje prie kriauklės trūksta rankų plovimui ir dezinfekcijai reikalingų priemonių: dozatorių, rankšluostinių, operacinėje esančių spintelių ženklimas netikslus.
4. Sanitarų (budėtojų) priėškambaryje sudėti neplauti batai, aplinka netvarkinga. Šalia esančiame tualete prie kriauklės trūksta rankų plovimui ir dezinfekcijai reikalingų priemonių.
5. Rūsyje esančiose patalpose trūksta vietų studentų ir dėstytojų persirengimui.
6. Vizito metu pateikti ne visi klinikoje atliekamų procedūrų SVP.
7. Pastebėta, kad kai kurių vaistų ir cheminių medžiagų pakuočių ženklimas nėra sutvarkytas po to kai jie pradėti naudoti.

8. Dėl techninio išpildymo izoliatorius sunkiai dezinfekuojamas ir prižiūrimas.
9. Nėra aiškios dezinfekcijų atlikimo strategijos ir jos efektyvumo monitoringo.
10. Gyvūnų, atvežtų hospitalizacijai, pakrovimo-iškrovimo aikštelėje yra matomi išmatų likučiai. Neatliekamas tinkamas valymas.
11. Gyvūnų reprodukcijos laboratorijoje Nr. 310 spermų tyrimų laboratorijose neatnaujintas esančių spintelių žymėjimas bei atliekų šiukšliadėžėse yra buitinių atliekų šiukšlių maišas. Mokymo klasėje nėra muilo rankų plovimui, kraujo tyrimų laboratorijoje nėra popierinių rankšluosčių.

2.2. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje

1. Klinikinės apžiūros kabinetuose (Nr. 104; 108 ir 109), bei kitose patalpose (Nr. 204; 205) per daug tuo metu nenaudojamų daiktų ir priemonių: perteklinių rankų plovimo ir dezinfekavimo pakuočių.
2. Neatnaujintas persirengimo (Nr. 113; 114) bei poilsio patalpose (Nr. 103) ir laboratorijoje esančių spintelių žymėjimas.
3. Izoliatoriuje negalima talpinti skirtingomis infekcinėmis ligomis sergančių pacientų, dėl infekcijų plitimo rizikos.
4. Pastebėtas vaistų buteliukas, kuris nebuvo tinkamai pažymėtas po atidarymo.
5. Edukaciniais tikslais naudojami diagnostiniai ekspres-testai nepaženklinti užrašu „Pavyzdys“.
6. Klinikose nėra sistemingo dezinfekcijos kokybės vertinimo bei sistemingo atsparumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimo monitoringo.
7. Klientų laukiamajame paliekamas indas su vandeniu, iš kurio gali atsigerti įvairūs gyvūnai.
8. Gyvūnų sekretai ir ekskretai matomi ant klinikų grindų nesutvarkomi nedelsiant kaip aprašyta SVP.

2.3. Anatomijos ir fiziologijos katedroje:

1. Neaiškus zonų atskyrimas. Reikėtų papildomai sustiprinti jų atskyrimą pastatomais fiziniais atitvarais.
2. Neatnaujintas laboratorijose esančių spintelių žymėjimas.
3. Anatomijos praktikos darbams studentai atsineša savo pincetus ir skalpelius. Manome, kad katedra galėtų pasirūpinti šiomis priemonėmis.
4. Virškinimo fiziologijos ir patologijos centre, laboratorijoje Nr. 322 neatnaujintas kai kurių laboratorijose esančių spintelių žymėjimas, prie kai kurių kriauklių trūksta popierinių rankšluosčių ir muilo, dezinfekcinio skysčio dozatorių. Laboratorijoje kai kuriose šiukšliadėžėse yra įdėti netinkamos spalvos maišai. Laboratorijoje Nr. 320 šiukšliadėžėje pažymėtoje ženklų „Biologinis pavojus“ yra įdėtas pilkos spalvos maišas.

2.4. Maisto saugos ir kokybės katedroje:

1. Pasigendama kai kurių cheminių medžiagų pakuočių ženklavimo po jų atidarymo ir prieš pradėdant jas naudoti.
2. Kai kurie darbuotojai darbo chalatus atsineša iš savo kabinetų.

2.5. Veterinarinės patobiologijos katedroje:

1. Neparengtas tiriamosios medžiagos nukenksminimo protokolas virusologijos (Nr. 110) ir parazitologijos laboratorijoje (Nr. 127).
2. Neatnaujinti katedroje (6 korpusas, laboratorijos Nr. 110 ir 127) atliekamų procedūrų biosaugos protokolai ir sąrašai.
3. Neatnaujintas laboratorijose ir pagalbinėse patalpose (Nr. 101, 102 103, 110, 120, 122 ir 127) esančių spintelių žymėjimas.
4. Mokomojoje Virusologijos laboratorijoje (Nr. 110) neužtikrintas atliekų rūšiavimą pagal rizikos kategorijas.
5. Kuriamojoje mokslinėje parazitologijos laboratorijoje nėra užrašo ant įėjimo, neaišku, kokios paskirties tai patalpa, ant durų nėra numerio ir kitokios informacijos.

2.5.1. Patologijos centre:

1. Pasigendama kai kurių cheminių medžiagų pakuočių ženklavimo po jų atidarymo ir prieš pradėdant jas naudoti (patalpoje Nr. 111). Reagentų pakuotės naudojamos edukaciniais tikslais gali būti paženklintos užrašu „Pavyzdys“.
2. Histopatologijos skyriuje prie kai kurių kriauklių trūksta rankų plovimo ir dezinfekavimo bei popierinių rankšluosčių laikiklių (patalpos 111, 110).
3. Skrodimų salėje yra nusidėvėję dezokilimėliai, jų kiekį reikėtų padidinti.

2.6. Mikrobiologijos ir virusologijos institute:

1. Laboratorijose nėra užrašų ant laboratorinių spintelių (Virusologinių tyrimų laboratorijoje: mėginių priėmimo patalpoje (Nr.120), virosologinių tyrimų laboratorijoje Nr.122).
2. Neatnaujintas institute naudojamų SVP sąrašas.
3. Netinkamai rūšiuojamos atliekos, trūksta konteinerio aštrioms atliekoms.
4. Nukritęs UV lempų jungiklių žymėjimas virosologinių tyrimų laboratorijose Nr.122, serologijos laboratorijoje Nr. 126.
5. Nėra užrašo ant pagalbinės patalpos (Nr.124), kur laikomas skystas azotas, trūksta perspėjimo ženklų.

2.7. Praktinio mokymo ir bandymų centre

Giraitės ferma:

1. Gydomo patalpoje trūksta ženklų: rankų plovimas ir mūvėti pirštines.
2. Gydomo patalpos drėgnos, nepakankama ventiliacija.
3. Prie įėjimo į „Gydymo patalpą“ – nėra konteinerio naujiems ir dėvėtiems antbačiams.
4. Ant gydymo patalpos durų ir pačioje patalpoje trūksta informacinių ženklų.
5. Gydomo patalpoje trūksta šiukšliadėžių skirtingoms atliekoms: žalia (neinfekuotos atliekos, geltona – infekuotos atliekos ir juoda – buitinės atliekos).
6. Iš fermos pusės prie durų į „Gydymo patalpą“ – nusilupęs ženklas „Išėjimas“.
7. Nėra atskirta linijomis vieta, kur galima plauti batus ir kt.
8. Nėra vežimėlio veterinaro įrankiams ir kt.
9. Gydomo patalpoje trūksta dozatorių su antiseptine medžiaga.
10. Nėra antiseptinių medžiagų dozatoriaus išėjus iš „Gydymo patalpos“.

11. Nėra įspėjamojo ženklo pieno pirkėjams/atsiėmimo, apribojančio patekimą į tarnybines patalpas ir fermą.
 12. Susidėvėję dezo kilimėliai.
- 1. Muniškių ferma:**
1. Persirengimo kambaryje trūksta antiseptinio skysčio rankoms.
 2. Aplink fermą iš fasado pusės nėra tvoros ir vartų, apie perimetrą likusi tvora neprižiūřeta
 2. Persirengimo kambaryje trūksta dezinfekcinio skysčio dozatoriaus rankoms. Susidėvėję drabužių spintelės, trūksta perspėjimo ir kitų ženklų.
 3. Priešmelžiminė patalpa (plovykla). Nėra šiukšliadėžių, šioje patalpoje laikomi ir plaunami melžimo aparatai.
 4. Neveikia moterų dušas.

2.8. Vivariume:

1. Studentų darbo patalpoje trūksta informacinių ženklų dėl chalātų dėvėjimo.
2. Mokymo klasėje nepažymėtos ar neaiškiai pažymėtos laboratorinės spintelės, trūksta užrašų.
3. Kai kurie vivariume atliekamų procedūrų protokolai pasenę ar neaktualūs.
4. Trūksta darbuotojų ir studentų higienos priemonių ir informacijos apie tai.
5. Netinkamai pažymėtos šiukšliadėžės, atliekos nerūšiuojamos pagal rizikos kategorijas.
6. Priešais izoliatorių trūksta vienkartinių pirštinių ir antbačių.

III. Audito išvados ir rekomendacijos trūkumų pašalinimui

3.1. Bendros rekomendacijos biosaugos sistemos tobulinimui

1. Papildomai informuoti VA aptarnaujančius padalinius dėl aptarnaujančio personalo pareigą laikyti biosaugos reikalavimų. Atsakingas už informacijos perdavimą aptarnaujančio personalo tarnyboms – Biosaugos komitetas.
2. Studentų biosaugos žinių patikrinimui sustiprinti jų žinių patikrinimą per atsiskaitymus. Atsakingas Biosaugos komitetas bendradarbiaujant su SPK.
3. Sudaryti biosaugos tęstinių mokymų planus padaliniuose. Atsakingi padalinių vadovai ir už biosaugą atsakingi asmenys.
4. Didinti biologinio saugumo ir biologinės saugos tematikos viešumą. Tam pasitelkti įvairias priemones: seminarai ir konferencijos. Dėl seminarų ir konferencijų pasiūlymus teikti Biosaugos komitetui iki 2019 04 01.
5. 2019 m. pirmajame ketvirtyje atlikti išorinį VF biosaugos auditą. Informuoti VMVT paskirtą auditorių.
6. Klinikose nėra sistemingo dezinfekcijos kokybės ir sistemingo atsparumo antimikrobinėms medžiagoms monitoringo. Parengti monitoringo planą per 2019 II ketvirtį. Atsakingi padalinių biosaugos atsakingi asmenys.

7. Siekiant taupyti lėšas apsvarstyti veterinarinių medicininių atliekų laikymui įsigyti šaldomą konteinerį. Sprendimą priimti iki 2019 06 01. Atsakingi už svarstymą ir sprendimo priėmimą Biosaugos komitetas, klinikų vadovai ir dekanė.

IV. Pasiūlymai trūkumų šalinimui padaliniuose – atsakingi padalinių vadovai.

4.1. Stambiųjų gyvūnų klinikoje:

1. Atnaujinti grindų žymėjimą. Pakeisti linijas prie įėjimo į operacines.
2. Ateityje svarstyti registratūros išplėtimą ar atvėrimą į koridorių.
3. Persirengimo patalpoje papildomai pakabinti informacinius ženklus dėl aprangos, rankų plovimo, atliekų tvarkymo.
4. Įrengti papildomas patalpas persirengimui, taip pat įrengti papildomas spinteles studentų ir darbuotojų drabužiams. Taip pat įsigyti antrą batų dezinfekavimo ir džiovavimo aparatą.
5. Atlikti izoliatoriaus remontą dezinfekcijos kokybei užtikrinti arba pradėti nedelsiant įgyvendinti patvirtintą izoliatoriaus rekonstrukcijos projektą.
6. Patikslinti patalpose esančių laboratorinių spintelių žymėjimą.
7. Atnaujinti klinikoje atliekamų procedūrų SVP protokolus, pagal esamą situaciją.
8. Sustiprinti vaistų ir cheminių medžiagų pakuočių ženklimą dėl atidarymo prieš pradėdamas jas naudoti.
9. Vaistų ir reagentų pakuotės naudojamos edukaciniais tikslais turi būti paženklintos užrašu „Pavyzdys“.
10. Padidinti skalbyklos pajėgumus, kad būtų galima pilnai be trukdžių patenkinti studentų darbo drabužių plovimo poreikį. Arba sudaryti papildomas sutartis.
11. Gyvūnų reprodukcijos laboratorijoje patikslinti patalpose esančių laboratorinių spintelių žymėjimą ir užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymą.

4.2. Dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinikoje:

1. Klinikinės apžiūros kabinetuose bei kitose patalpose palikti tik naudojamus daiktus ir priemones. Perteklines rankų plovimo ir dezinfekavimo pakuotes pašalinti.
2. Atnaujinti persirengimo bei poilsio patalpose esančių spintelių žymėjimą. Taip pat laboratorijoje
3. Atnaujinti klinikoje atliekamų veiksmų bei manipuliacijų SVP
4. Sustiprinti vaistų ir cheminių medžiagų pakuočių ženklimą dėl atidarymo prieš pradėdamas jas naudoti.
5. Vaistų ir reagentų pakuotės naudojamos edukaciniais tikslais turi būti paženklintos užrašu „Pavyzdys“ .
6. Padidinti skalbyklos pajėgumus, kad būtų galima be sustojimo patenkinti studentų darbo drabužių plovimo poreikį. Arba sudaryti papildomas sutartis.
7. Klinikose nėra sistemingo dezinfekcijos kokybės vertinimo bei sistemingo atsparumo antimikrobinėms medžiagoms tyrimo

4.3. Anatomijos ir fiziologijos katedroje

1. Zonų atskyrimą papildomai sustiprinti pastatomais fiziniais atitvarais.
2. Histologijos laboratorijoje sustiprinti cheminių medžiagų pakuočių ženklimą dėl atidarymo prieš pradėdant jas naudoti.
3. Aprūpinti studentus pakankamu kiekiu daugkartinio naudojimo pincetais ir skalpeliais.
4. Histologijos laboratorijoje atnaujinti patalpose esančių laboratorinių spintelių žymėjimą.

4.4. Maisto saugos ir kokybės katedroje

1. Sustiprinti vaistų ir cheminių medžiagų pakuočių ženklimą dėl atidarymo prieš pradėdant jas naudoti.
2. Baltus darbo chalatus laikyti tik laboratorijų skyriuje. Nelaikyti darbinių chalatu darbo kabinetuose.

4.5. Veterinarinės patobiologijos katedroje

1. Parengti tiriamosios medžiagos nukenksminimo protokolus virusologijos (Nr. 110) ir parazitologijos laboratorijoje (Nr. 127).
2. Atnaujinti laboratorijose ir pagalbinėse patalpose (Nr. 101, 102, 103, 110, 120, 122 ir 127) esančių laboratorinių spintelių žymėjimą.
3. Atnaujinti katedroje (6 korpusas, laboratorijos Nr. 110 ir 127) atliekamų procedūrų biosaugos protokolus ir sąrašus.
4. Laboratorijose užtikrinti atliekų rūšiavimą pagal rizikos kategorijas.
5. Naujai rengiamoje laboratorijoje paruošti veiklos SVP iki laboratorijos atidarymo, pagaminti užrašus ir pateikti kitą informaciją ant laboratorijos durų

4.5.1. Patologijos centre

1. Sustiprinti vaistų ir cheminių medžiagų pakuočių ženklimą dėl atidarymo prieš pradėdant jas naudoti (patalpa Nr. 111).
2. Reagentų pakuotės naudojamos edukaciniais tikslais turi būti paženklintos užrašu „Pavyzdys“
3. Histopatologijos skyriuje papildyti rankų plovimo ir dezinfekavimo priemonėmis bei popieriniais rankšluosčiais (patalpos Nr. 111, Nr. 110).
4. Skrodimų salėje pakeisti nusidėvėjusius dezokilimėlius į naujus.

4.6 Mikrobiologijos ir virusologijos institute:

1. Atnaujinti patalpose esančių laboratorinių spintelių žymėjimą ir užrašus.
2. Atnaujinti institute atliekamų SVP sąrašus.
3. Mikrobiologijos laboratorijai įsigyti aštrių atliekų kontenerius.
4. Prie UV lempų jungiklių pateikti tinkamą informaciją apie tokių lempų paskirtį ir galimą pavojų.

6. Pažymėti patalpas, kurioje laikomas skystas azotas, ženklais „šaltis“ , „dirbti tik su pirštinėmis“ ir „reikalingas antveidis“.

4.7. Praktinio mokymo ir bandymų centre:

Giraitės fermoje:

1. Gydyto patalpoje papildyti informaciniais ženklais: rankų plovimas, mūvėti pirštines ir kt.
2. Gydyto patalpoje įrengti aktyvią ventiliaciją.
3. Prie įėjimo į „Gydyto patalpą“ – pastatyti konteinerius naujiems ir dėvėtiems antbačiams.
4. Ant gydyto patalpos durų ir pačioje patalpoje įrengti trūkstamus informacinius ženklus (rankų plovimas, būtinai darbo drabužiai, pirštinės).
5. Iš fermos pusės prie durų į „Gydyto patalpą“ – pakeisti nusilupusį ženklą „Išėjimas“.
6. Priemonės batų plovimui įrengti prie durų (įėjimas/išėjimas).
8. Atskirti linijomis vietą, kur galima plauti batus.
9. Gydyto patalpoje pastatyti vežimėlį ar stalėlį su ratukais veterinaro įrankiams ir kt.
10. Gydyto patalpoje įrengti dozatorių su antiseptine medžiaga, naudoti muilas turi būti atskirame dozatoriuje.
11. Pakabinti antiseptinių medžiagų dozatorių koridoriuje išėjus iš „Gydyto patalpos“.
12. pakabinti įspėjamuosius ženklus ir kitą naudingą informaciją pieno pirkėjams.
13. Pakeisti susidėvėjusius dezinfekcinius kilimėlius.

Muniškių fermoje:

1. Persirengimo kambaryje įrengti trūkstantį dezinfekcinio skysčio dozatorių rankoms. Pakabinti/priklijuoti trūkstamus perspėjimo ir kitus ženklus.
2. Suremontuoti esančią ir/ar įrengti trūkstantį tvorą, įrengti vartus.
3. Būtina sutvarkyti batų valymo/plovimo įrenginį, kuris negali būti lauke, prie fermos durų. Gal būt reikėtų perkelti į prieauglio fermą ir numatyti kitą tinkamą vietą.
4. Prie fermos durų prikabinti informacinius ženklus „Skaityti instrukciją“, „Darbo drabužiai“ ir kt.
5. Persirengimo kambaryje įrengti rankų antiseptiko dozatorių. Rekomenduojama perdažyti drabužių spinteles, priklijuoti trūkstamus perspėjimo/informacinius ženklus.
6. Pakeisti santechninę įrangą moterų duše.

4.8. Vivariume:

1. Atnaujinti patalpų ir grindų biosaugos ženklinimą įėjimo į gyvūnų laikymo patalpą.
2. Atnaujinti patalpose esančių laboratorinių spintelių žymėjimą.
3. Atnaujinti vivariume atliekamų procedūrų protokolus.
4. Užtikrinti darbuotojų ir studentų higienos priemones ir vykdymą (trūkstantį muilo ir rankų higienos priemonių įrengimas)
5. Tinkamai pažymėti šiukšliadėžes, užtikrinti atliekų rūšiavimą pagal rizikos kategorijas.

Biologinio saugumo ir biologinės saugos užtikrinimo komiteto vardu:

Pirmininkas prof. dr. Alvydas Malakauskas